

 <p>Facultat de Lletres Universitat de Lleida</p>	Màster:	Patrimoni Cultural	i	Curs acadèmic	2010-2011
	Nom de l'assignatura:	Gestió del patrimoni: marc legal, instruments, finançament i arqueologia de gestió.			
	Crèdits totals	Tipus d'assignatura		Quadrimestre	
Crèdits ECTS	5	Obligatòria		Segon	
		Prerrequisits			
És una assignatura semipresencial?	Sí ☒		És una assignatura virtual?		No ☐
Professor-ra/ Professors-res	Joan B. López Melción		email	joanlopez@historia.udl.cat	
	Núria Rafel Fontanals		email	nrafel@historia.udl.cat	

Descripció dels objectius generals que defineixen aquesta assignatura	El patrimoni cultural en la legislació espanyola i catalana. Museus: aspectes legals, funcions, organització i estratègies. Gestió del patrimoni cultural en el marc del planejament urbanístic. Patrimoni Cultural i projecte. Formes de finançament i contractació en l'àmbit internacional, estatal, regional i local. Models d'Arqueologia de gestió. Les empreses d'Arqueologia. Didàctica de l'Arqueologia: Arqueologia i ensenyament. El paper del patrimoni històrico-arqueològic en el projecte d'intervenció i de restauració arquitectònica.
--	---

Competències transversals	<p>*Competències instrumentals</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitat d'utilitzar la terminologia i les tècniques pròpies de l'àmbit disciplinari i/o professional - Habilitats d'investigació i coneixement de les tècniques i mètodes d'investigació científiques - Capacitat d'anàlisi i síntesi - Coneixement i habilitat per utilitzar les diferents fonts d'informació i de documentació - Capacitat d'organització i planificació del treball i de la recerca - Coneixements d'informàtica relatius a l'àmbit d'estudi <p>* Competències personals</p> <ul style="list-style-type: none"> - Curiositat pel saber i pel coneixement del patrimoni humà - Capacitat de treball individual - Capacitat de treball en un equip de caràcter interdisciplinari - Capacitat de treball en un context internacional - Reconeixement i respecte a la diversitat i la interculturalitat 	<p>* Competències sistèmiques</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maduresa intel·lectual i aprenentatge autònom - Creativitat - Capacitat de treball en equip - Motivació per la qualitat - Motivació pel rigor - Sensibilitat sobre la problemàtica del medi ambient - Capacitat de conèixer la societat humana en el temps, recollir-ne les interpel·lacions i oferir respostes des de la pròpia disciplina o àmbit d'estudi.
----------------------------------	---	--

	- Raonament crític	
Competències específiques	<ul style="list-style-type: none"> - Comprensió efectiva de la realitat legislativa i normativa. - Capacitat per treballar en un jaciment arqueològic. - Capacitat per realitzar i pressupostar un projecte arqueològic a totes les seves fases. - Habilitat per gestionar les eines de recopilació d'informació. - Capacitat de comunicació i treball amb gabinets d'Arquitectura. - Capacitat per cercar i desenvolupar activitat laboral en els països de la UE - Capacitat per formar part d'una comissió assessora territorial d'Arqueologia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Consciència de que el debat i la investigació històrica estan en continua construcció - Capacitat de lectura, anàlisi i interpretació dels diversos registres històrics i arqueològics - Capacitat de comunicar-se oralment en el propi idioma usant la terminologia i les tècniques acceptades en la professió historiogràfica - Aprendre a copsar la complexitat dels fets humans, la dinàmica social, els conflictes de grup i de gènere, la dialèctica entre classes, l'organització de l'espai, les relacions de poder i formulació de projectes ideològics i culturals.
Continguts teòrics: temes que estructuraran aquesta assignatura	<p>TEMARI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. El marc legal: Recomanacions europees. La Constitució Espanyola. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La Ley 16/85 del Patrimonio Histórico Español. La Llei 9/93 del Patrimoni Cultural Català. Normes sectorials i Altres normes legals 2. La Gestió del patrimoni cultural en el marc del planejament urbanístic. Anàlisi de casos: el Pla General Municipal de Lleida. Sessió professorat extern: Anna Oliver, arqueòloga municipal de Lleida 3. El paper del patrimoni històric-arqueològic en el projecte d'intervenció i de restauració arquitectònica. 4. Els museus: aspectes legals (Llei 17/1990 de Museus), funcions, organització i estratègies. El panorama museístic català: museus nacionals, museus comarcals i locals. 5. Com es fa un projecte? Continguts, objectius, estratègies i formalització 6. Les convocatòries de subvencions en l'àmbit del patrimoni cultural. Com programar i sol·licitar una subvenció? 7. La prospecció, l'inventari de jaciments i monuments i la funció de les Cartes arqueològiques. L'ús dels SIG en la gestió del patrimoni. Anàlisi de casos: les Cartes arqueològiques de les Comunitats autonòmiques de Catalunya i l'Aragó. 8. L'arqueologia preventiva i els grans treballs públics: panorama de la normativa internacional i anàlisi dels models català i francès. 9. L'excavació arqueològica i/o paleontològica: estratègies d'intervenció i mètodes de registre. Anàlisi d'exemples per tipus de jaciments (coves, assentaments al lliure, necròpolis) i èpoques històriques. 10. Els estudis post-excavació, la gestió de les dades interdisciplinàries i dels elements mobles de cultura material apareguts com elements patrimonials i de reconstrucció històrica. 11. Universitat i patrimoni. Aspectes docents en els plans d'estudi actuals. Els projectes I+D+I i centres de recerca. Anàlisi del cas de la UdL i dels Instituts de Recerca catalans. 12. Patrimoni i món laboral. L'itinerari acadèmic (beques FPI, FPU, Ramon y Cajal, ICREA...). Les empreses d'arqueologia i l'actual conveni laboral. L'Associació d'Arqueòlegs de Catalunya i el futur col·legi d'arqueòlegs Sessió amb professorat extern: David Asensio, professor de la UB i membre de l'Ad'Ac) 	
Plantejaments metodològics de l'assignatura	<ul style="list-style-type: none"> - Dotar a l'alumnat dels coneixements teòrics i metodològics necessaris per poder accedir, conèixer i desenvolupar-se dins de l'ambient laboral relacionat amb la gestió del patrimoni a Catalunya i la resta d'Europa. - Formar-lo per poder dissenyar de forma autònoma o col·lectiva projectes de 	

gestió del patrimoni.
-Establir una dinàmica contínua d'intercomunicació entre professor i alumne

Bibliografia

Bibliografia bàsica

- AA.VV. (1992) *I Jornades sobre la situació professional en l'arqueologia (Barcelona-1987)*, Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, Barcelona.
- AA.VV. (2001) *Conjuntos arqueológicos y centros de interpretación del Patrimonio Histórico y Natural*, Cursos sobre el Patrimonio Histórico, 5, Actas de los XI Cursos monográficos sobre el Patrimonio Histórico (Reinosa, julio 2000), Santander.
- AA.VV. (2003), *II Congrés Internacional sobre museïtzació de jaciments arqueològics*, Barcelona 7, 8 i 9 d'octubre de 2002, Ayuntamiento de Alcalá de Henares i Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona.
- Ballart J. (1997), *El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso*, Ariel, Barcelona.
- Ballart J., Juan Tresserras, J. (2001), *La gestión del patrimonio cultural*, Ariel, Barcelona.
- Barrero C., *La ordenación jurídica del Patrimonio Histórico*, Ed. Civitas, Madrid, 1990.
- Fernández Alba A. et al. (1997), *Teoría e historia de la restauración*. Ed. Munilla-Leria. Universidad de Alcalá 1997.
- González Marcén, P. (ed.) (1998), *Actes del II seminari d'Arqueologia i Ensenyament*, 12-14 de novembre de 1998, Bellaterra, UAB, *Treballs d'Arqueologia*, 5, 139-149.
- González Marcén P., ed. (2002), *IV Seminari d'Arqueologia i Ensenyament*, Barcelona, 14-16 de novembre 2002, *Treballs d'Arqueologia* 8, Bellaterra.
- A. Jimeno A., del VAL J. M., Fernández J. J. (Eds.) (1993), *Actas de Inventarios y Cartas Arqueológicas, Homenaje a Blas Taracena*, Junta de Castilla y León.
- Legislació sobre Patrimoni Cultural*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona, 2004.
- Mora G., Díaz-Andreu M. (Eds.), *La cristalización del pasado. Génesis y Desarrollo del Marco Institucional de la Arqueología en España*, Universidad de Málaga, Málaga, 1997.
- Moreno de Barreda F. (Dir.) (1999), *El Patrimonio Cultural en el Consejo de Europa. Textos, conceptos y concordancias*, Hispania Nostra-BOE, Madrid.
- Querol M^o A., Martínez Díaz B. (1996) *La gestión del Patrimonio Arqueológico en España*, Alianza Universidad Textos, Madrid.
- Roselló, D.; *Diseño y evaluación de proyectos culturales*. Ariel. Patrimonio, Barcelona, 2007
- Santacana J., Hernández F. X. (2002), *Enseñanza de la arqueología y la prehistoria*, Ed. Milenio, Lleida.
- Santacana J., Serrat N. (2004), Modelos museísticos y de presentación del patrimonio arqueológico, *IV Jornada sobre la Gestió del Patrimoni Sostenible, Els parcs arqueològics: noves propostes i reptes de futur*, Barcelona 12 de novembre de 2004, Fundació Abertis.

Bibliografia complementària

	<p>Es proporcionarà un dossier específic per cada bloc temàtic. A tall orientatiu general pot consultar-se :</p> <p>AA.VV. (1999)., <i>Dossier : Arqueologia, Patrimoni i Societat</i>, Cota Zero, 15, Vic.</p> <p>AA.VV. (2000a)., « Debat : La protecció del patrimoni arqueològic des de l'administració local », <i>Revista d'Arqueologia de Ponent</i>, 9, Universitat de Lleida, pp. 365-373.</p> <p>AA.VV. (2000b) « Debat : Arqueologia contractual : qui es menja el pastís ? », <i>Revista d'Arqueologia de Ponent</i>, 10, Universitat de Lleida, pp. 365-373.</p> <p>Alegre J. M. (1994), <i>Evolución y régimen jurídico del Patrimonio Histórico</i>, Ministerio de Cultura, Madrid.</p> <p>Aquilué X., A. Oliver A. (1992), « L'arqueòleg com a professional a Catalunya : Una història breu », <i>Cota Zero</i>, 8, Vic, pp. 49-55.</p> <p>Demoule J. P. (2004), « De l'archéologie de sauvetage a l'archéologie préventive. Aménager le territoire, préserver notre histoire », a J. P. DEMOULE (Dir.), <i>La France archéologique. Vingt ans d'aménagements et de découvertes</i>, Editions Hazan, Paris, 2004, pp. 8-21.</p> <p>Frier P. L.(Dir.) (1998), <i>Droit et financement de l'archéologie en Europe</i>, Droit et Gestion Immobilier, Paris.</p> <p>O'Keefe P. J. (1993), « The European Convention on the Protection of the Archaeological Heritage », <i>Antiquity</i>, 67, pp. 406-413.</p> <p>Pomed Sánchez L. (Dir) (2001), <i>Estudio sistemático de la Ley del Patrimonio Cultural Aragonés. Ley 3/1999, de 10 de marzo</i>, Cortes de Aragón. Derecho, Zaragoza.</p> <p>Rodríguez Temiño I. (2004), <i>Arqueología urbana en España</i>, Ariel Patrimonio, Barcelona.</p> <p>Querol Mª A., Martínez Díaz B. (1996), « El patrimonio arqueológico en la normativa internacional », a Mª A. QUEROL i T. CHAPA (Eds.), <i>Homenaje al Prof. Manuel fernández Miranda, Complutum Extra, 6-II, Universidad Complutense de Madrid</i>, pp. 295-306.</p> <p>Querol Mª A., Martínez Díaz B. (1998), « Paso a paso : el tratamiento de los bienes arqueológicos en las Leyes de Patrimonio en Valencia y Madrid » , <i>Complutum</i>, 9, Universidad Complutense de Madrid, pp. 279-291.</p> <p>Querol Mª A., Martínez Díaz B. (2001), « El tratamiento de los bienes arqueológicos en las leyes de Patrimonio Cultural e Histórico de Cantabria, Baleares, Aragón y Canarias » , <i>Patrimonio Cultural y Derecho</i>, 5, pp. 11-64.</p>
<p>Altres recursos (biblioteques i centres de documentació, fonts d'informació, estadístiques, pàgines web, arxius, centres de recerca, museus, organitzacions, administracions i organismes internacionals...)</p>	<p>- Butlletins i diaris oficials de les diferents institucions peninsulars i europees</p> <p>- Recursos en Internet.</p> <p><u>Regne Unit</u></p> <p>Museum of London www.molg.org.uk</p> <p>Museum of London Archaeological Service www.molas.org.uk</p> <p>Canterbury Archaeological Trust www.canterburytrust.co.uk</p> <p>York Archaeological Trust www.yorkarchaeology.co.uk</p> <p>English Heritage www.english-heritage.org.uk</p> <p>Archaeological Resource Guide for Europe www.bham.ac.uk/ARGE</p> <p>Current World Archaeology www.archaeology.co.uk/cwa/index.htm</p> <p>Archaeological Sites Index www.digital-documents.co.uk/archi/archi.htm</p> <p>Council for British Archaeology www.britarch.ac.uk</p> <p>Archéologies en Chantier (de Veronique Foulon), con reglamentos, links ministeriales útiles, http://www.diffusion.ens.fr/archeo/tech/folder.2005-04</p>

- Government planning policy guidance for Archaeology (PPG 16, 1990)
www.archaeology.co.uk/further/gateway/ppghome.ht
- Bibliografía inglesa. Catálogo online de 24 Universidades, la British Library, la National Library of Scotland y la National Library of Wales. //copac.ac.uk

França

Institut National de Recherches Archeologiques Preventives www.inrap.fr

Centre National d'Archeologie Urbaine www.culture.fr/culture/cnau/fr

15.6668290928

Droit et Archeologie (dir. Bernard Clist), muy completo www.archeodroit.net

Bélgica (francófona)

www.archeologia.be (de Pierre-Emmanuel Lenfant)

Holanda

www.archaeologie.startpagina.nl

Alemania

Epigraphik-Datenbank Clauss / Slaby EDCS

<http://compute-in.ku-eichstaett.de:8888/pls/epigr/epigraphikk>

Base de Datos epigráfica de la Univ. de Heidelberg (G. Alföldy, Dir.)

www.uni-heidelberg.de/institute/sonst/adw/edh/index.html

Italia

Unione Romana di Biblioteche Scientifiche www-urbs.vatlib.it

Gruppo Ricerche del Istituto Nazionale di Studi Liguri, sez. Genova. Contiene Links muy útiles de las Universidades italianas, centros de investigación, academias extranjeras en Italia, Museos y Soprintendenze www.grupporicerche.it

Open Source Software and open standarts for Archaeology www.iosa.it

C.N.R. (Centro Nazionale Ricerche) - Progetto "Archeol@nd, il patrimonio degli Italiani" - <http://www.archeoland.net>

C.N.R. (Centro Nazionale Ricerche) - Istituto per le Tecnologie Applicate ai Beni Culturali - <http://www.mlib.cnr.it/istituti/itabc/index.html>

Bibliotheca Hertziana. CIPRO, Catalogo illustrato dell piante di Roma online, (de Georg Schelbert)

Criteris i sistemes d'avaluació	Conceptes		% nota final
	És avaluació continuada?: No ☐ SI ☒		
	Examen/s escrit/s		
	Treball/s individual/s		50
	Treball/s col·lectiu/s		
	Pràctiques de laboratori, d'aula d'informàtica, de cartoteca, d'aula de CAV		
	Assistència a seminaris o conferències organitzades en relació als continguts de l'assignatura		
	Assistència i participació en les sortides de camp i/o visites programades i realització de la memòria corresponent		30
	Exercici/s individuals i exercici/s col·lectius		
	Assistència i participació a les classes presencials		20
	Assistència a les tutories programades		
	Altres (<i>especificar</i>) - - -		
TOTAL		100,00%	

Calendari/horari/ dates clau	Conceptes: dates/horaris		Data/horaris
	Classes presencials:		Dimecres, 16,30 a 18,30
	Aula/es de les classes presencials		2.38
	Tutoria de l'assignatura:		
	Activitats acadèmicament dirigides: Pràctiques, seminaris, sortides i visites programades (<i>especificar-les sempre que sigui possible</i>): - El projecte museístic de l'Ajuntament de Juneda - Lleid'Arq i el projecte de gestió del patrimoni del Servei Muinicipal d'Arqueologia de Lleida		
	Examen oficial (data de convocatòria):		